

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO

Białystok, dnia 4 maja 2023 r.

Poz. 2585

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NK-II.4131.102.2023.KK WOJEWODY PODLASKIEGO

z dnia 28 kwietnia 2023 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr 598/LXIX/23 Rady Miejskiej Łomży z dnia 29 marca 2023 r. w sprawie przyjęcia „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie miasta Łomża na 2023 rok”.

UZASADNIENIE

Na sesji, która odbyła się 29 marca 2023 r. Rada Miejska Łomży podjęła uchwałę Nr 598/LXIX/23 w sprawie przyjęcia „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie miasta Łomża na 2023 rok”.

Podstawę prawną do podjęcia uchwały stanowił art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym, zwanej dalej „u.s.g.” oraz art. 11a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2022 r. poz. 572), zwanej dalej „u.o.z.”.

Zgodnie z art. 11a ust. 1 u.o.z. rada gminy, wypełniając obowiązek zapobiegania bezdomności zwierząt i zapewnienia opieki bezdomnym zwierzętom oraz ich wyłapywania, określa w drodze uchwały, corocznie do dnia 31 marca, program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt. Na podstawie art. 11a ust. 2 i 5 u.o.z. program obejmuje w szczególności:

- 1) zapewnienie **bezdolnym zwierzętom** miejsca w schronisku dla zwierząt;
- 2) opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie;
- 3) odławianie **bezdolnych zwierząt**;
- 4) obowiązkową sterylizację albo kastrację zwierząt w schroniskach dla zwierząt;
- 5) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt;
- 6) usypianie ślepych miotów;
- 7) wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich;
- 8) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt oraz zawiera wskazanie wysokości środków finansowych przeznaczonych na jego realizację oraz sposób wydatkowania tych środków, przy czym koszty realizacji programu ponosi gmina.

Ponadto, stosownie do art. 11a ust. 3 i 3a u.o.z. program może obejmować plan znakowania zwierząt w gminie, a także plan sterylizacji lub kastracji zwierząt w gminie, przy pełnym poszanowaniu praw właścicieli zwierząt lub innych osób, pod których opieką zwierzęta pozostają.

Zaznaczyć należy, że rada gminy obowiązana jest przestrzegać zakresu upoważnienia ustawowego przy tworzeniu aktów prawa miejscowego, a w ramach udzielonej jej delegacji ma obowiązek uregulowania realizacji zadań jej przekazanych. Uchwała rady gminy musi bowiem respektować unormowania zawarte w aktach wyższego rzędu, a prawo miejscowe może być stanowione w granicach upoważnień zawartych w ustawie (art. 87 ust. 2 i art. 94 Konstytucji RP).

Wymienione w art. 11a ust. 2 i 5 u.o.z. elementy gminnego programu mają więc charakter obligatoryjny. Uchwalając program Rada Miejska winna zawrzeć w nim postanowienia odnoszące się do wszystkich enumeratywnie wymienionych w powołanym przepisie zagadnień. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt jest aktem prawa miejscowego, rozstrzyga bowiem o prawach i obowiązkach podmiotów tworzących wspólnotę samorządową i jednocześnie konkretyzuje sposoby działania gminy w celu należytego wypełnienia jej obowiązków wynikających z art. 11 i 11a u.o.z., a treść tego programu stanowią generalne zasady postępowania w określonych normatywnie sytuacjach, których realizacja stanowi zadania własne gminy.

W punkcie 3 przyjętego przez Radę Miejską Łomży Programu opieki nad zwierzętami bezdomnym, stanowiącego załącznik do uchwały Nr 598/LXIX/23 ustalono, że cele Programu związane z zapewnieniem opieki **bezdolnym psom** oraz związane z ograniczeniem ich populacji na terenie Miasta Łomży, w tym:

- 1) zapewnienie bezdomnym psom miejsca w schronisku miejskim,
- 2) odłów psów bezdomnych z terenu miasta,
- 3) sterylizację i kastrację odłowionych i umieszczonych w schronisku psów,
- 4) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych psów przebywających w schronisku,
- 5) usypianie ślepych miotów w schronisku

realizować będzie miejskie schronisko dla psów bezdomnych przy ulicy Wojska Polskiego 136 w Łomży, które jak wynika z opisu schroniska zamieszczonego w Programie jest schroniskiem wyłącznie dla psów i ma zapewnić odłów jedynie tych zwierząt.

Jednocześnie w punkcie 4 Programu Rada odniosła się do realizacji celów związanych z opieką nad kotami bezdomnymi i ograniczeniem populacji kotów bezdomnych. Przewidziano m.in. sterylizację i kastrację kotów wolno żyjących z terenu miasta jak również usypianie ślepych miotów takich kotów (ppkt 1). Jeśli chodzi o koty bezdomne przewidziano również dokarmianie ich w okresie jedynie zimowym, poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych kotów oraz przyjęto w tej samej jednostce redakcyjnej nieokreślone, enigmatyczne działanie pod pojęciem „weterynaryjne”.

Przeprowadzona analiza przywołanych wyżej zapisów uchwalonego przez Radę Miejską Łomży Programu w kontekście zakresu regulacji wymaganego w art. 11a ust. 2 u.o.z. wykazała, że:

- 1) zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt nastąpiło w sposób niepełny, gdyż dotyczy to właściwie tylko psów i zwierząt gospodarskich, którym przewidziano miejsce we wskazanym w punkcie 5 Regulaminu gospodarstwie rolnym.. Zgodnie z definicją zwierząt bezdomnych zawartej w art. 4 pkt 16 u.o.z. są to zwierzęta domowe lub gospodarskie, które uciekły, zabłąkały się lub zostały porzucone przez człowieka, a nie ma możliwości ustalenia ich właściciela lub innej osoby, pod której opieką trwale dotąd pozostawały. Z powyższego wynika, iż przedmiotowy Program nie przewiduje miejsca w schronisku części zwierząt bezdomnych, jak chociażby kotom bezdomnym, których nie można mylić z kotami wolno żyjącymi.
- 2) W zakresie opieki nad wolno żyjącymi kotami obejmującej ich dokarmianie, ograniczono się do dokarmiania kotów jedynie w okresie zimowym, do czego brak upoważnienia ze strony przepisów u.o.z.,
- 3) Nakaz uregulowania w Regulaminie spraw związanych z odławianiem bezdomnych zwierząt podobnie jak w punkcie 1 Rada uregulowała w sposób niepełny, ograniczając się jedynie do bezdomnych psów, co nie wyczerpuje katalogu bezdomnych zwierząt.

- 4) Obligatoryjna sterylizacja albo kastracja zwierząt w schroniskach dla zwierząt, wymieniona w art. 11a ust. 2 pkt 4 u.o.z. dotyczy właściwie wszystkich zwierząt bezdomnych, które trafiły w efekcie odłowu do schroniska. Z regulacji pkt 3 ppkt 4 przedmiotowego Regulaminu wynika, że wbrew przepisom stanowiącym upoważnienie ustawowe w schronisku przewidziano jedynie sterylizację i kastrację odłowionych i umieszczonych w schronisku psów i to bez zastrzeżenia, iż jest to obligatoryjne.
- 5) Rada Miejska Łomży zobowiązana była do uregulowania w programie kwestii dotyczących poszukiwania właścicieli dla bezdomnych zwierząt. W Programie Rada jedynie ustaliła, że wskazane w nim schronisko będzie poszukiwać właścicieli, lecz jedynie dla bezdomnych psów przebywających w schronisku.
- 6) Regulując kwestie związane z usypianiem ślepych miotów Rada ograniczyła się w Programie jedynie do usypiania ślepych miotów bezdomnych psów w schronisku i kotów wolno żyjących pomijając bezdomne koty jak też inne zwierzęta bezdomne.

Wskazane wyżej nieprawidłowości znalazły swoje odzwierciedlenie w punkcie 8 Programu, zawierającym określenie wysokości środków finansowych na realizację Programu oraz sposób wydatkowania tych środków, traktujący zadania w sposób niepełny ograniczający się do zwierząt wymienionych w treści uchwalonego Programu, generalnie rzecz ujmując z pominięciem części gatunków zwierząt bezdomnych czy z ograniczeniem dokarmiania kotów wolnożyjących jedynie w okresie zimowym.

Reasumując, w ocenie organu nadzoru, Rada Miejska Łomży nie wypełniła prawidłowo upoważnienia ustawowego, co stanowi istotne naruszenie prawa, tj. art. 11a ust. 2 ustawy o ochronie zwierząt w związku z art. 7 Konstytucji RP, skutkujące stwierdzeniem nieważności uchwały w całości.

Od niniejszego rozstrzygnięcia przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku za pośrednictwem Wojewody Podlaskiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

z up. Wojewody Podlaskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru i Kontroli
Agnieszka Krystoń